

7.1.2014

B7-0007/2014

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη διάθεση στην αγορά για καλλιέργεια, σύμφωνα με την οδηγία 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, προϊόντος αραβοσίτου (*Zea mays* L., σειρά 1507) που έχει υποστεί γενετική τροποποίηση ώστε να είναι ανθεκτικό σε ορισμένα επιβλαβή λεπιδόπτερα
2013/2974 (RSP)

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

Εισηγητής: Matthias Groote

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη διάθεση στην αγορά για καλλιέργεια, σύμφωνα με την οδηγία 2001/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, προϊόντος αραβοσίτου (*Zea mays* L., σειρά 1507) που έχει υποστεί γενετική τροποποίηση ώστε να είναι ανθεκτικό σε ορισμένα επιβλαβή λεπιδόπτερα

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη διάθεση στην αγορά για καλλιέργεια, σύμφωνα με την οδηγία 2001/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, προϊόντος αραβοσίτου (*Zea mays* L., σειρά 1507) που έχει υποστεί γενετική τροποποίηση ώστε να είναι ανθεκτικό σε ορισμένα επιβλαβή λεπιδόπτερα (COM(2013)0758),
- έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη διάθεση στην αγορά για καλλιέργεια, σύμφωνα με την οδηγία 2001/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, προϊόντος αραβοσίτου (*Zea mays* L., σειρά 1507) που έχει υποστεί γενετική τροποποίηση ώστε να είναι ανθεκτικό σε ορισμένα επιβλαβή λεπιδόπτερα (D003697/01), που υποβλήθηκε προς ψήφιση στην επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 30 της οδηγίας 2001/18/EK της 25ης Φεβρουαρίου 2009,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2001/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Μαρτίου 2001, για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ¹ του Συμβουλίου, και ιδίως το άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο,
- έχοντας υπόψη την ψηφοφορία στην επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 30 της οδηγίας 2001/18/EK για τον αραβόσιτο 1507, της 25ης Φεβρουαρίου 2009, στο πλαίσιο της οποίας δεν εκδόθηκε γνωμοδότηση,
- έχοντας υπόψη τις έξι επιστημονικές γνωμοδοτήσεις σχετικά με τον αραβόσιτο 1507 που εξέδωσε η αρμόδια για θέματα γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών ομάδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ΕΑΑΤ), από το 2005 έως τον Νοέμβριο του 2012,
- έχοντας υπόψη τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 365/2013 της Επιτροπής της 22ας Απριλίου 2013 για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 540/2011 σχετικά με τους όρους έγκρισης της δραστικής ουσίας glufosinate²,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Περιβάλλοντος της 4ης Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με τους γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς (ΓΤΟ),
- έχοντας υπόψη τη θέση του που εγκρίθηκε σε πρώτη ανάγνωση στις 5 Ιουλίου 2011 εν

¹ ΕΕ L 106 της 17.4.2001, σ. 1.

² ΕΕ L 111 της 23.4.2013, σ. 27.

όψει της έγκρισης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους¹,

- έχοντας υπόψη το *Ειδικό Ευρωβαρομέτρο* 354 για τους κινδύνους σχετικά με τα τρόφιμα²,
 - έχοντας υπόψη την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (έβδομο τμήμα) της 26ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με την αίτηση για σκόπιμη ελευθέρωση αραβοσίτου 1507 στο περιβάλλον³,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 5, παράγραφος 5, και το άρθρο 8 της απόφασης του Συμβουλίου 1999/468/ΕΚ της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁴,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 88 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 18 παράγραφος 1 της οδηγίας 2001/18/ΕΚ ορίζει ότι μια απόφαση σχετικά με τη σκόπιμη ελευθέρωση ενός γενετικώς τροποποιημένου οργανισμού (ΓΤΟ) πρέπει να περιλαμβάνει τις ίδιες πληροφορίες με αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 19, παράγραφος 3·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 19, παράγραφος 3, της οδηγίας 2001/18/ΕΚ ορίζει ότι στη γραπτή συγκατάθεση που αναφέρεται στο άρθρο 18 πρέπει πάντοτε να αναφέρονται ρητώς, μεταξύ άλλων, οι προϋποθέσεις για την προστασία ιδιαίτερων οικοσυστημάτων/περιβαλλόντων ή/και γεωγραφικών περιοχών·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην πρόταση της Επιτροπής δεν υπάρχει αντίστοιχη αναφορά·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο πλαίσιο της ψηφοφορίας της μόνιμης επιτροπής της 25ης Φεβρουαρίου 2009 σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για έγκριση, δεν εκδόθηκε γνωμοδότηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνον 6 κράτη μέλη ψήφισαν υπέρ της πρότασης, ενώ 12 κράτη μέλη την καταψήφισαν και 7 απείχαν·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι, βάσει των συστάσεων της ΕΑΑΤ και προκειμένου να πληρούνται οι προϋποθέσεις για έγκριση, η Επιτροπή τροποποίησε σημαντικά την πρόταση, π.χ. ως προς τους κανόνες επισήμανσης, την παρακολούθηση και τις πρακτικές του σχεδίου διαχείρισης της αντοχής των εντόμων·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τροποποιήσεις επί του κειμένου που ψηφίστηκε στη μόνιμη επιτροπή της 25ης Φεβρουαρίου 2009 περιλαμβάνουν τη διαγραφή των αναφορών στην ανοχή του αραβοσίτου 1507 στη δραστική ουσία glufosinate και την εισαγωγή απαίτησης για ενημέρωση των επαγγελματιών ούτως ώστε να μην χρησιμοποιούν το

¹ ΕΕ C 33 Ε, της 5.2.2013, σ. 351.

² <http://www.efsa.europa.eu/en/factsheet/docs/reporten.pdf>

³ http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf?doclang=EN&text=&pageIndex=0&part=1&mode=lst&docid=142241&occ=first&dir=&cid=127901

⁴ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

προϊόν «με ζιζανιοκτόνα δραστικής ουσίας glufosinate, με διαφορετικό τρόπο σε σύγκριση με τη συμβατική πρακτική για αραβόσιτο μη ανθεκτικό στη glufosinate»·

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τροποποιημένη πρόταση δεν συζητήθηκε με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών ούτε ψηφίστηκε στη μόνιμη επιτροπή, αλλά υποβλήθηκε απευθείας στο Συμβούλιο Υπουργών·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 26ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με την αίτηση της Pioneer Hi-Bred International για σκόπιμη ελευθέρωση αραβοσίτου 1507 στο περιβάλλον, δεν εμποδίζει την Επιτροπή να αναθεωρήσει τη θέση της και να παρουσιάσει νέα πρόταση στη μόνιμη επιτροπή, σε συνέχεια ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 της απόφασης 1999/468/EK του Συμβουλίου, το οποίο συνιστά να μη δοθεί έγκριση για τον αραβόσιτο 1507·

Αξιολόγηση κινδύνου από την ΕΑΑΤ

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά την ψηφοφορία στη μόνιμη επιτροπή, η ΕΑΑΤ εξέδωσε, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, τρεις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις επικαιροποιώντας τις προηγούμενες αξιολογήσεις κινδύνου και τις συστάσεις για τη διαχείριση του κινδύνου·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στη γνωμοδότησή της τον Φεβρουάριο του 2012, η ΕΑΑΤ διαφώνησε ρητά με το συμπέρασμα του αιτούντος, σύμφωνα με το οποίο η μελέτη που παρέθεσε ο ίδιος παρείχε επαρκή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο κίνδυνος από τον αραβόσιτο 1507 για μη στοχευόμενα λεπιδόπτερα στην ΕΕ είναι αμελητέος, και, αντιθέτως, υπογράμμισε το γεγονός ότι υψηλής ευαισθησίας πεταλούδες και σκόροι που δεν είναι στοχευόμενοι οργανισμοί μπορεί να διατρέχουν κίνδυνο εάν εκτεθούν σε γύρη του αραβοσίτου 1507¹·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τοξίνη Bt, την οποία παράγει ο αραβόσιτος 1507, Cry1F, διαφέρει από τους συνήθεις τύπους τοξινών Bt και ότι έχει αποδεδειγμένα διαφορετικές επιπτώσεις σε μη στοχευόμενα λεπιδόπτερα· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι λίγες οι μελέτες που έχουν εκπονηθεί σχετικά με την πρωτεΐνη Cry1F ενώ δεν υπάρχει καμία μελέτη για τις επιπτώσεις της σε υδρόβια είδη ή σε οργανισμούς του εδάφους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΑΑΤ δηλώνει ότι η πρωτεΐνη Cry1F που περιέχει η γύρη του αραβοσίτου 1507 είναι 350 φορές περισσότερη σε σύγκριση με την πρωτεΐνη Cry1Ab που περιέχει η γύρη του αραβοσίτου MON 810²·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Pioneer αρνήθηκε, όταν της ζητήθηκε από την Επιτροπή, να αναθεωρήσει την αίτηση έγκρισης και να προσκομίσει επιπλέον έγγραφα σχετικά με τα μέτρα παρακολούθησης και άμβλυνσης της επικινδυνότητας για μη στοχευόμενους οργανισμούς·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΑΑΤ αναγνωρίζει ότι, στην αξιολόγηση κινδύνου που διενήργησε, δεν εκτίμησε πιθανούς κινδύνους που συνδέονται με το άλλο

¹ <http://www.efsa.europa.eu/en/factsheet/docs/reporten.pdf>

² <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2429.pdf>

χαρακτηριστικό του αραβοσίτου 1507, δηλαδή την ανοχή του στο ζιζανιοκτόνο γλυφοσινικό αμμώνιο¹, παρόλο που το χαρακτηριστικό αυτό μπορεί να οδηγήσει σε εκτεταμένη χρήση της δραστικής ουσίας glufosinate·

Glufosinate

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται να εκτιμήσει η ΕΑΑΤ τις «έμμεσες επιπτώσεις όπως η χρήση φυτοφαρμάκων [...] στο πλαίσιο της αξιολόγησης περιβαλλοντικού κινδύνου» και να αξιολογήσει «τις πιθανές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα και σε μη στοχευόμενους οργανισμούς που μπορεί να έχει οιοδήποτε μεμονωμένο ΓΤ και ανθεκτικό στα ζιζανιοκτόνα φυτό, εξαιτίας της αλλαγής στις γεωργικές πρακτικές (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που οφείλονται σε διαφορετικές χρήσεις ζιζανιοκτόνων)»².
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δραστική ουσία glufosinate έχει ταξινομηθεί ως τοξική για την αναπαραγωγή και, επομένως, εμπίπτει στα κριτήρια αποκλεισμού που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1107/2009· λαμβάνοντας υπόψη ότι για δραστικές ουσίες που έχουν ήδη εγκριθεί, τα κριτήρια αποκλεισμού εφαρμόζονται όταν απαιτείται ανανέωση της έγκρισης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έγκριση της glufosinate λήγει το 2017³· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, η χρήση της glufosinate πρέπει, καταρχήν, να σταματήσει το 2017·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε χώρες εκτός της ΕΕ, πχ. στις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά, ο αραβόσιτος 1507 προωθείται από τον παραγωγό του ως φυτό με ανοχή στη glufosinate, ενώ, στην αίτηση στην ΕΕ, ο αιτών ισχυρίζεται ότι το γονίδιο που κωδικοποιεί τη ανοχή στη glufosinate επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί μόνο ως γονίδιο σήμανσης·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν είναι σαφές με ποιο τρόπο σκοπεύει η Επιτροπή να εφαρμόσει την επικείμενη απαγόρευση της glufosinate, εφόσον εξακολουθεί να είναι διαθέσιμη στην αγορά·

Γενική κατάσταση όσον αφορά τους ΓΤΟ στην ΕΕ

- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι κανένας ΓΤΟ δεν έχει εγκριθεί για καλλιέργεια στην ΕΕ από το 2010, οπότε εγκρίθηκε η καλλιέργεια πατάτας Amflora· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έγκριση αυτή ακυρώθηκε από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 13 Δεκεμβρίου 2013 και ότι το μόνο άλλο φυτό που εγκρίθηκε για καλλιέργεια είναι ο αραβόσιτος MON 810 της Monsanto, του οποίου η ανανέωση έγκρισης εκκρεμεί εδώ και μερικά χρόνια·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ευρέως αποδεκτό - όπως επιβεβαιώθηκε από τα συμπεράσματα του προαναφερθέντος Συμβουλίου Περιβάλλοντος της 4ης Δεκεμβρίου 2008 - ότι οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της καλλιέργειας ΓΤΟ και οι επιπτώσεις σε μη στοχευόμενους οργανισμούς δεν έχουν, μέχρι στιγμής, ληφθεί δεόντως υπόψη στο

¹ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2429.htm>

² Επιστολή της Επιτροπής προς την ΕΑΑΤ, της 8ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με την εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου των ανθεκτικών στα ζιζανιοκτόνα φυτών

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:111:0027:0029:EL:PDF>

πλαίσιο της αξιολόγησης κινδύνου·

- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τόσο το Συμβούλιο¹ όσο και το Κοινοβούλιο² αναγνωρίζουν την ανάγκη για αυστηρότερη αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των ΓΤΟ και για ανεξάρτητη έρευνα σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους που ενέχει η σκόπιμη ελευθέρωση ή η διάθεση ΓΤΟ στην αγορά, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για πρόσβαση όλων των ανεξάρτητων ερευνητών στο σύνολο του σχετικού υλικού·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεγάλη πλειονότητα των καταναλωτών ανησυχούν για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα, όπως αναφέρει, μεταξύ άλλων, το *Ειδικό Ευρωβαρόμετρο* 354 του 2010· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο γενετικώς τροποποιημένος αραβόσιτος 1507 δεν παρουσιάζει κανένα όφελος για τους καταναλωτές·
1. αντιτίθεται στην έγκριση της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη διάθεση στην αγορά για καλλιέργεια, σύμφωνα με την οδηγία 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, προϊόντος αραβοσίτου (*Zea mays* L., σειρά 1507) που έχει υποστεί γενετική τροποποίηση ώστε να είναι ανθεκτικό σε ορισμένα επιβλαβή λεπιδόπτερα·
 2. θεωρεί ότι η πρόταση απόφασης του Συμβουλίου υπερβαίνει τις εκτελεστικές αρμοδιότητες που έχουν εκχωρηθεί δυνάμει της οδηγίας 2001/18/ΕΚ·
 3. καλεί το Συμβούλιο να απορρίψει την πρόταση της Επιτροπής·
 4. καλεί την Επιτροπή να μην προτείνει την έγκριση νέας ποικιλίας ΓΤΟ και να μην ανανεώσει παλαιότερες έως ότου βελτιωθούν σημαντικά οι μέθοδοι αξιολόγησης κινδύνου·
 5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.

¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου Περιβάλλοντος της 4ης Δεκεμβρίου 2008.

² Θέση του που εγκρίθηκε σε πρώτη ανάγνωση στις 5 Ιουλίου 2011 εν όψει της έγκρισης κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους, ΕΕ C E, 5.2.2013, σ. 351.